

Štajerc" izhaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak tórek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetatov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 22. avgusta 1909.

X. letnik.

Na pomoč! Na pomoč!

Dne 24. t. m. uničila je velikanska toča in nevihta gorice, njive, polja, hiše in poslopja tisočero naših sotrpinov. Kmetje so obupani, žene jokajo, otroci so lačni. Od kje davke plačati? Od kje naj pride pomoč? Treba je, da nabiramo denar za vboje žrtve te grozne nevihte. Zato prosimo vse prijatelje in znance, vse odjemalce in naročnike, sploh vsakega, kdor ima iskrico ljubezni do bližnjega, kdor hoče vsaj najmanjšim doneskom revežem pomagati, — naj nam pošlje malo podpore. Uredništvo „Štajerca“ bode zbiralo te podpore, jih objavilo v našem listu in izročilo najpotrebnejšim po toči prizadetim. Vsakdo naj podeli vsaj malenkost, naj si bode še tako majhno svotico denarja in jo nam v božjem imenu pošlje!

Pomagajte hitro!

Revščina je grozovita in večna usoda Vam bode povrnila, kar storite za te reveže.

Meščani! Pomagajte, kajti kmetu se mnogo godi!

Kmetje v neprizadetih krajih, dajte vsak par krajcarjev in nabrala se bode svotica, s katero se bode mnogim pomagalo!

Vsi, vsi morajo pomagati!

Vsi doneski naj se pošiljajo uredništvu „Štajerca“.

Vsakdo naj da vsaj malo svotico! Vsak krajcar je dobro došel in bode z imenom darovalca izkazan!

Pomagajte!

Uredništvo „Štajerca“.

3. Izkaz daril:

M. Paulitsch, Sinčavas (Koroško) K 1—; Franc Majhen, Banovajaruga K 4—; Jakob Zajec, Scofield Uta (Amerika) K 4 49; Florjan Gajšek, Loka pri Žužmu K 10—; Kovačič Lješa (Koroško) K 2—; neimenovani (istotam) K 2—; V. Kernz, Marxloch (Nemško) K 16 50; Joh. Wesiak, Skoggen p. Hočah K 2—; Franc Wratschko, Orehovec p. Radgoni K 10—; Franc Winkler, Radgona K 10—; Franc K rempl, Črešnjovec K 10—; Karl Korath, Črešnjovec K 10—; Jakob Irgolič Pölitschberg K 5—; Anton Bračko (istotam) K 5—; občina Orehovec K 10—; Franc Puch, Sakušak K 2—; Simon Pečnik, Ptuj K 2—; Jakob Zampa, sv. Urban pri Ptuj K 2—; Anton Stanz, Maria Rast, K 2—; Joh. Baumgartner, sv. Margareta na Pesnici K 3—; Franc Koroschetz, Črešnjovec p. Radgoni, K 5—; Ferdinand P. Achler, Maribor K 2—; Peter Schatz, Doberlvas (Koroško) K 1—; Alojz Reddi v Konjicah K 1—; Anton Kirbos, Okoslavci, K 1—; Anton in Terezija Galof, Šoštanj, K 10—; Jos. Berložnik, Šoštanj, K 2—; Florijan Berložnik, Šoštanj, K 1—; Dr. Aug. pl. Plachki, Ptuj K 5—; Jos. Murko, Ptuj K 1—; Firtner, Ptaj K 1—; P. Pirich, Ptuj K 5—; Jos. Pirich, Ptuj K 5—; J. Rossman, Ptuj (stan od toče prizadet) K 2—;

F. Makesch, Ptuj K 5—; Artenjak & Schosters, Ptuj K 5—; Schönlaub, Ptuj K 1—; Kravagna, Ptuj K 5—; Kollenz, Ptuj K 2—; K., Ptuj K 3—; Kraker, Ptuj K 10—; Maks Strasschill, Breg pri Ptuj, K 5—; Hans Strasschill, Breg pri Ptuj K 3—; Franc Iglitsch, Breg pri Ptuj, K 2—; Avgust Stanitz, Breg pri Ptuj K 2—; Wressnig, Breg pri Ptuj, K 1 20; Högenwarth, Breg pri Ptuj K 5—; Kossär, Ptuj K 2—; Ernst, Ptuj K 2—; Maria Morelly, Ptuj K 10—; Stary, Ptuj K 2—; W. Blanke, Ptuj K 3—; Kurzdin, Ptuj K 1—; Tognio J. I., Ptuj K 2—; Hofer, Ptuj K 2—; Ulrich, Ptuj K 2—; Ludvig Kropf, Ptuj K 3—; Bl. Kosel, Ptuj K 2—; F. Müllaret, Ptuj K 2—; Scholger, Ptuj K 2—; Koss, Ptuj K 1—; Wressnig J., Ptuj K 1—; A. Masten, Ptuj K 2—; Kossär, Ptuj K 1—; Heller, Ptuj K 1—; Franc Urban, Ptuj K 1—; Gspaltl, Ptuj K 1—; Juli Schamesberger, Ptuj K 1—; Rasteiger, Ptuj K 2—; nadalje nabral je g. Hans Dretin, Eberndorf (Koroško) sledeče svote: Ana Petschnig, Slovenjak, K 2—; Matilda Logar, Globasnica, K 1—; Valentin Logar, Globasnica, K 1—; Hans Dretin, Eberndorf, K 1—; — Potem je nabrala g. Dori Titscher v Šoštanju skupno K 37 24 i. s. so darovali: Falzani K 2—; Wozelka K 20—; N. N. K 20—; K. L. K 1—; C. F. K 2—; T. S. K 60—; Hansi Novak K 34—; N. Novak K 30—; I. E. P. K 1—; Minarič K 1—; Rosa Schuller K 40—; Ana Hafner K 40—; Ana Blagatinšek K 40—; Maria Fettig K 1—; M. Klemenčič K 60—; Mici Pouch K 1—; Anton Pfingstl K 60—; Mih. Juvančič K 1—; Albine Ladra K 20—; Marx K 1—; N. N. K 20—; Fani Jurz K 20—; M. R. K 1—; J. T. K 1—; Karoline Leskovšek K 40—; Fani S. K 1—; D. K 2—; Pachler K 1—; Mici Remic K 60—; N. N. K 2—; Filip Kotnik K 1—; Ana Blagatinšek K 1—; Angela Drew K 2—; Dr. Lobenwer K 1—; Maria Anger K 1—; Maria pl. Podbradezky K 1—; Anton Bačič K 2—; Hermine Koralka K 1—; Maria in Anton Frue K 2—; Dori Titscher K 180—; Anton Dragar, Ptuj K 1—; Vse skupaj torej K 293 43 S preje izkazanimi svotami vse skupaj nabranega K 663 71. Hvala!

(Prihodnjie napreje).

Zastrupljeni studenci.

Kje leži sreča ljudstva? Mi gotovo nismo požeruhi, ki bi le na žretje in pitje mislili. Ali to vemo, da v gradovih, ki jih zida človeška fantazija v zraku, ne more nikdo stanovati. In to vemo, da s praznim želodcem ni mogoče živeti. Mašina, ki jo imenujemo človek, mora jesti in piti. In pomanjkanje, revščina in beda ne rodijo samo žalost, temveč tudi bolezen in zločin.

Vprašali smo: kje leži sreča ljudstva? In pravi odgovor se mora glasiti: Sreča ljudstva leži v dobrem gospodarskem stanju, leži v ljudskem bogastvu in dobrostanju!

Iz tega edino pravega stališča smo mi napred-

njaki vedno šli. In iz tega stališča smo tudi kolikor mogoče malo politike uganjali, smo kolikor mogoče malo prazne slame mlatili, smo pa na drugi strani z vsemi močmi za gospodarsko napredovanje delovali. Deloma se nam je posrečilo. Marsikaterega dobrega nauka, ki smo ga sprožili mi napredni možje, se je naše ljudstvo že oprijelo. In marsikateri gospodarski uspeh je plod naprednega našega dela. Brez da bi se bahali in sami sebe hvalili, vendar lahko trdimo, da je naša stranka z našim listom v gospodarskem oziru več dobrega in koristnega storila, nego vse prvaške stranke in skupine.

Polagoma napredujemo, polagoma se nam razmereboljšajo. Ali pridejo trenutki, ko vsa gospodarska izobrazba in vso pridno delo ne more preprečiti poloma. To so ujmi, to so naturni dogodki, proti katerim nimamo danes še nikarkoršnih sredstev. Dežja ni — in najboljše obdelana polja ne rodijo. Toča pride in zbije najlepše gorice v tla... V takih trenutkih seveda ne koristijo več dobri nauki in nasveti. Pomagati je treba in pomagati in zopet pomagati!

Mi naprednjaki smo to vedno takoj in izdatno storili. Motila nas niso v tem oziru nobena nasprotja. Pomagali smo, kakor nam je bilo to mogoče.

Napredna pomoč je bila vedno dobra. Bodimo si le odkritosrčni! Pogorelci na kmetih prihajajo vedno v napredna mesta in prosijo podpore. Noben naprednjak jih ne nažene, nikdo jih ne vpraša za njih politično mišljenje, vsakdo pomaga po svojih močeh. V času lanske suše so bili naprednjaki, zlasti ptujski okrajni zastop s svojim načelnikom g. Ornigom prvi, ki so na vse načine vpiljali na oblasti, da so te vsaj nekaj pomagale. Istotako je bilo letos. Zahtevalo in dobilo se je delavsko priliko, da ljudstvo kaj zasluži, zahtevalo se je, da preskrbi država vsaj deloma cenejšo krmo, zahtevalo se je podpore itd. In ko je zadnjič grozovita toča zlasti v ormožkem okraju divjala kakor razjarjeni vragovi, bili so zopet naprednjaki prvi, ki so klicali z vsem svojim vplivom vlado in druge korporacije na pomoč, ki so takoj sami pričeli nabirati podporne denarje, izvrševati svojo dolžnost napram bližnemu.

Mi se ne bahamo s tem, čeprav bi po našem mnenju bila v prvi vrsti dolžnost prvaških strank, ki imajo vendar „patent“ na svojo narodnost, da pomagajo slovenskemu ljudstvu. Ali ti ljudje imajo za ljudstvo le obljube in prazne besede in na mesto kruha le kamenje... Pa niti tega bi jim ne zamerili. Kajti kaj zamore razumeti komaj iz črne šole došli kaplančje ali pa prvaški učitelji ali pa mladi koncipient o življenju, hotenju in trpljenju ljudstva? Kaj vejo ti ljudje o lakoti?...

Zamerimo pa tej prvaški gospodi, da nas celo moti v dobrodušnem našem nastopanju. Zamerimo prvakom, da nas obrekujejo, kadar delamo za lačno ljudstvo. Zamerimo jim, da lažejo o nas, kadar hočemo pomagati. Zamerimo jim, da nam podtikajo ti prvaški lenuhi in sebičniki najumazanejša namene, kadar se nam gre edino zato, da bi ljudstvu vsaj malo pomagali... To jim zamerimo.

Studence naprednedobrodelnosti hočejo prvaki s svojimi umazanimi lističi zastrupiti.

Ko je ptujski okrajni zastop lansko leto po suši prizadetim kmetom hotel pomagati, lagali so Plojevi pristaši, da hoče Ornič s podpornim denarjem palače zidati. Hofrata Ploja je okrajni zastop prijel za ušesa in moral je svoje laži preklicati. Ali v prvaških brez značajnih listih so se te laži naprej razširjevale.

Ko smo naprednjaki tudi letos zaradi suše nastopili, lagali so nasprotniki naprej. In ko je naš Ornič vsled zadnje grozovite toče takoj vse moči napel, da bi se ljudstvu pomagalo, ko smo pričeli nabirati denar za revne kmete, ko smo potom „Südmarke“ takoj 2.000 kron dobili, — takrat so prvaki pričeli zopet bljuvati strup in razširjevati najpodlejšje laži. In tako je vedno — zaradi političnih nasprotij hujskajo prvaki tudi takrat proti nam, kadar hočemo ljudstvu z denarjem pomagati.

Ali ni to nesrečna politika? Ali ni to naravnost škandal in naravnost sramota, kakor je avstrijski cesar vso prvaško politiko označil? Nekičrščansko je to postopanje, grdo je in surovo. Na cesti stoji starček-revež; ti stopiš k njemu in hočeš mu z malim darilom pomagati. Ali v tistem trenutku pride neki zagriženec in te pahne proč, češ, on ne pripusti, da bi revežu pomagal... Takšno je postopanje prvakov! Oni nečejo, da bi mi ljudstvu pomagali, ker se bojijo, da bi ljudstvo nas za prave ljudske prijatelje izpoznalo. **Prvaki sami pustijo ljudstvo v lakoti umirati; oni ne pomagajo nikomur, pač pa celo drugim branijo, da bi kdo pomagal...** To je tako grdo, naravnost brezvestno postopanje, da se človeku kar gabi...

Pa mi ne bomo odnehali! Prvaške stranke in prvaški voditelji niti v spanju sanjati ne smejo, da bi se mi odtegnili svojem delu zaradi njih psov!

Vi prvaki le lažite, mi pa pomagamo! Vi le obrekujte, mi pa dajemo revnemu kmetu svoj denar!

Vi le psujete, mi pa ne odnehamo in bomo ljudstvu vedno pomagati skušali!

Vi prvaški „odrešeniki“ narodne kakor klerikalne stranke napravite karkoli hočete, lagajte, psujte, obrekujte, — mi pa, mi naprednjaki čutimo trpljenje ljudstva in mu bomo in zanaprej vedno prijatelji ter pomočniki.

V vojski spada med največje zločine, ako se studence zastrupi. Pravijo, da se je to pred 30. leti v Bozni in Hercegovini zgodilo. Še hujši pa se nam zdi zločin, da se sistemsko škoduje in tistemu vzame veselje, ki hoče ljudstvu pomagati... Le delajte tako naprej, gospodje, — čas bode prišel, ko se obrne ljudstvo na stran tistih, ki ne lažejo in ne obrekujejo, temveč le — pomagajo!

Politični pregled.

Politični položaj se ni v nobenem oziru zboljšal. Prvaški poslanci, združeni z českimi rogovičji, so zopet izjavili, da ne bodejo pustili državne zbornice delati. Oni hočejo torej in zanaprej svojo nesrečno obstrukcijo nadaljevati in s tem vsem narodom te nesrečne države škodovati. Vlada tudi žalibog nima ne pognoma ne zmožnosti, da bi se takemu brezvestnemu nastopanju parlamentarnih lenuhov uprla. Po našem mnenju ne pomagajo tu nobena posvetovanja, temveč — udariti je treba. Vlada naj poskusi s pametnimi poslanci obstrukcijo razbiti in dobro bode.

Terminska trgovina. „Ung. Agrarkorrespondenz“ piše: Razine kmetijske in obrtniške organizacije so od avstrijske vlade zahtevale, da naj one točke pogodbe uredni, ki se tičejo preosnovne borze. Utemeljevalo se je ta korak s tem, da se je delalo dogodke v terminski trgovini na budimpeštovski borzi za visoke žitne cene odgovorne. Pač čisto naravno je, da je zvišanje cen ogrskega ječmena odvisno od splošnega zvišanja cen na svetovnih trgih. Vsled borze v Budimpešti se znižajo cene žitja ob dobrih letih na nenaravni način. Pri srednji in slabi žetvi

pa se cene potem nevarno zvišajo. Na ta način se oškoduje na eni strani konzumente, na drugi pa proizvajalce. Kmetijske organizacije zahtevajo tedaj, da bi se terminsko trgovino sploh odpravilo. Upamo, da bode vlada temu oderušču prevzetnih izselsalcev konec napravila.

Češki nemiri. V zadnjem času pričeli so Čehi tudi po Nižnejavstrijskem in zlasti na Dunaju rogoviti. Vgnezdili so se polagoma in končno hoteli sporniti domačine. Dolgo so nemški Dunajčani vse to prezirali. Župan Lueger je enkrat sam krilat besedo izpregovoril: „Lasst mir meine Böhm' in Ruh“. Ali v zadnjem času so pričeli Čehi s prirejanjem hujskajočih slavnosti itd. Temu so se končno tudi Dunajčani uprli in je prišlo v zadnjem času do velikanskih demonstracij. Policija, ki je bila vedno v velikanskem številu navzoča, je komaj preprečila prelivanje krvi. Čehi mislijo menda na Nižnejavstrijskem urediti take razmere, kakor vladajo v „zlati“ Pragi ali pa v „beli“ Ljubljani. Pa ne bo šlo!

Stari „cenerji“, to so prejšnji bankovci za deset goldinarjev avstr. veljave z datumom 1. maja 1880, zapadejo z 31. avgustom t. l. Do tega dne se še pri banki izmenjajo.

Pomiloščenje. Cesar odpustil je 32 jetnikom njih zaporno kazeno. Od teh odpadejo na kaznilnico v Gradcu 4, v Mariboru 2 in v Begunjah 1.

Srbska kraljevska družina. Srbski princ Arsen, brat revolverskega kralja Petra, prisel-paril se je s pomočjo krivih menic okroglo en milijon denarja in je potem v inozemstvo pobegnil. Francoska banka pa je stavila nadosdišču predlog, da naj zapleni lastnino prince Jurja, ker ji ta dolguje 800.000 frankov. Čedna gospoda, ti z našimi prvaki združeni srbski gospodje...

Srbski kraljevič na Nemškem. Iz Belgrada poročajo, da bode srbski prestolonaslednik svoje študije v Nemčiji nadaljeval. To je pač prav zanimivo! Najzagriženejši sovražniki nemštva se torej le poslužujejo nemške kulture za lastno vzgojo!

Generalni štrajk na Švedskem traja še vedno, zdaj že čez 14 dni. Železničarji se štrajku niso pridružili; do prepričali ali izgredov v kljub temu velikanskemu boju nikjer ni prišlo.

V Afriki se boji Špancev s Kabili še vedno nadaljujejo. Kabili postreljajo vse vojake, katere ujamajo. Baje pride danes, ko to pišemo, do odločilnih bojev.

Na Kreti so vojaki vevlasti odstranili grško zastavo. Doslej ni prišlo do prelivanja krvi in je vendar upati, da se mir ohrani.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Kakor po vseh krajih je toča uničila gorice in polja, tako tudi po lepih Halozah. Pričakovati je bilo dobrega branja, a 3. avgusta je prihrula toča ter vzela ljudem ves up. Šla je približno četrte ure in sicer tako velika kakor orehi. Potolkla je vse, v prvi vrsti vinograde itd. Ubogi ljudje, več kakor tri četrte letošnjega pridelka je uničenega. Najbolj prizadete občine so: Dolane, Gradišča, Veliki vrh, Hrastovec, Zavre, Klačine, Repiš, Pristova in nekaj Slatine. Prizadeti ljudje so gotovo podpore potrebni, dobro bi bilo ako bi se na glavarstvo pritožili. Sicer slovenski poslanci kje ste? Pomagajte ubogemu ljudstvu iz zadrege. Občinski predstojniki spregledite dotično škodo, da ne bode zopet tako, kakor prejšnja leta če je toča potolkla pa podporo dobili so le edino predstojnikovi privrženci. Ali ni bila to v nebo vpijoča krivica? Sedaj pa ne sme iti tako po vaši slov. politični komandi. Ako se pridobi podpora, mora se pravilno razdeliti sicer kateri je bolj ubog naj več dobi. — Radovedni smo ali bodejo slov. poslanci kaj storili ali ne???

Šoštanj. Ljubi Štajerci! Mi Te prosimo, ko bi nam podelil mali prostorček v Tvojem cenjenem listu za šoštanske prvake, ker so zelo potrebni Tvojega poduka, še bolj pa Tvoje ojstre krtače. Naša navada ni, pa tudi nimamo časa, da bi se po časopisih prepirali, ali ker pa naši ljubi prvaki ne morejo brez sovraštva živeti, smo jim primorani vendar le na prste pogledati, ker ne vidijo smeti pred svojim hišam, aha pardon, prvaške hiše v Šoštanju so večinoma v konkurzu, zatoraj se malo zmenijo za svoje grehe ali bolj

pa za druge. Mi jim svetujemo naj nas pri miru pustijo, ker nam še ne zvoni cinkinkel, kakor šoštanskim prvakom. V narodnem dnevniku od dne 31. avgusta 1909, števil 176 piše neki namigani šoštanski prvak čez našega veleposlovnanega gosp. župana Woschnaga. Zapišemo si, ko bi se šoštanska občina bila v prvaških rokah bi se tako tudi morebiti bila v konkurzu, kakor je navada šoštanskih Slovencev. Pa mi smo veseli, da smo se tistih pijavk znebili in da imamo zdaj tako vrlega župana, kateri dela za blagor celega šoštanskega trga. Kar se pa črevljarske tovarne tiče, si pa nič ne delajte sivih las; ona bo postavljena brez vašega truda in brez vašega denarja, če ste morebiti videli pri črevljariji v vašem taboru. Ker mi prvakom večkrat v karte pogledamo, smo videli, da imajo čisto novo rudečo aso. Na 1. avgusta so se peljali 4 sokoli iz Šoštanja k neki sokolski neslanosti; štiri sokoli so bili obrtniški učitelji, eden „lehrfant“ in dva hlapca, pa ti štiri „hej slovači“ so natihome na pol oblečeni v vlak skočili in so se med vožnjo v vlaku popolnoma oblekli. Ali jih je bilo sram pred ljudmi, da bi bili popolnoma sokoli v vlak stopili, ali so pa morebiti strah imeli, da bi purmani za njim leteli ker so imeli rudeče srajce. Vsaki pametno misleči človek bode vprašal ali je to pravično, da obrtniški učitelj z svojim učenecem sokolske slavnosti obiskuje, ali se sliši, da sta si učitelj in učenec sokolska brata. Ali morajo imeti učenci pred učiteljem kakšni respekt? Mi mislimo, da obrtniški učitelj ni zato v Gradecu skušnje napravljati, da bi učence za sokole izobraževal. Obrtniški učenci slišijo v delavnico ne pa v politiko, če hočejo biti kedaj izvrstni mojstri. Zapomnite si to za zmiraj, da nas z lepa in huda pustite pri miru, ker masla imate na obilo, ne hodite veliko na solnce. Več opazovalcev.

Sladka gora. Svoječasno smo poročali, da so tukaj dne 31. decembra minulega leta pri volitvi obč. odbornikov zmagali klerikalci ter da smo proti volitvi ugovarjali. In res smo dosegli, da je c. kr. namestništvo v Gradcu iz tretjega razreda ednega klerikalca izbacilo in na to mesto naprednega Alojza Rokoveca, dosedajnega župana namestilo, ter prvi in drugi volilni razred razveljavilo. Ta dva razreda sta dne 26. julija zopet volila in zdaj so zmagali neodvisni napredni kmetje. Akoravno si je č. g. župnik Krajnc vse žele napel z nadejo, da zmagajo gotovo klerikalci. Pa za njega so tisti zlati časi, ko so imeli možje krompir v glavi tam ko bi imele oči biti, ko niso spoznali, da je občinski odbor za gospodarski blagor cele občine, nikakor pa za župnikov teater in njegovo zabavo minuli. Ta naša zmaga je pač g. župnika Krajnc tako globoko v srce ganila, da je v svoji sveti jezi potožil, da se je spodnji del zoper Boga vzdignil. To je pa za nas velika uganka, ker ne vemo, ali se dela č. g. župnik za Boga ali je Bog klerikalci? Toraj pojasnila, č. g. Krajnc! Tukajšni spoštovani nadučitelj g. Pelhak je uredil, da so po torkih pri šolski sv. maši otroci v cerkvi peli ter da je tudi Alojz Rokavec mlajši, ki je Ceciljansko šolo dovršil tudi brezplačno orgljal, kar je povišalo božjo čast in v mladih otroških srcih verski čut utisnilo. Č. g. župnik pa, ker se mu volitev ni posrečila, g. nadučitelju pismeno prepove pri šolski sv. maši orgljanje in šolsko petje. Namesto da bi bil č. g. Krajnc nadučitelju hvaležen, je pa nad njim svojo jezo izbruhnil, je bil čisto pozabil, da sta g. nadučitelj in g. Rokavec od tožbe zavoljo žaljenja časti v zadnji zadnje deželnozborske volitve odstopila, da ni prišlo do sodbe, proti temu da je č. g. Krajnc plačal v blagi namen 60 K in za vožnjo za tožitelja in priče 10 K, kar pa je za tri „formane“ premalo. Tudi takrat, ko si gospodično učiteljico Koklič iz šole, kjer je stanovanje, klical te ni tožil na škofjstvo. Za to hvaležnost mu po torkih šolsko petje in orgljanje prepoveš. Ali se to tudi reče: se zoper Boga vzdigniti, č. g. Krajnc??

Iz Trgovišča pri Vel. Nedelji. Ni zadosti, da nas je obiskala dne 24. julija grozna toča, kakoršne se niti najstarejši ljudje ne morejo več spominjati, ni zadosti, da nas je spet dne 3. avgusta obiskala, ter nam spet na ajdi mnogo škode napravila; ampak nastopil je nad vse groznejši naliv, združen s točo kod orehi debelo, s tako silo, da je v trenutku stala nad ognji voda, ter je še celo na ravnini drla ter odnesla

mного dobre zemlje. Lilo je z nepopisno nagli-
ce kakor v času občnega potopa; vse poljske
ose in jarki so izstopili vsled prebitne vode
in to v času suše, ter upostojili in poplavlili z
debelo plastjo blata. Ajdna, še edini up nasega
kmetovalca po prvi toči, je sedaj uničena, in ni
upati, da bi se vsaj deloma semen vrnilo. Ljudje
hodijo s povešeno glavo in z obupanim obra-
zom opazujemo gorje, ki nam polni misel s čim
se bomo preživeli mi in naša žival. Ta narav-
nost grozen naliiv je prišel dne 11. avgusta
proti večeru v smeri severno izhodne strani od
Ljutomerja proti Ptuj. Ko nam je lansko leto
vzela suša v prvi vrsti mrvo ter ostale poljske
pridelke, upali smo, da se vsaj deloma letos po-
boljša, toda zaman. Letošnja suša, ki je nasto-
pila naravnost grozovito, nas je potlačila za več
let v propad in kaj naj rečem šele o grozni toči
in brezmejnih naliivih? Vse kar nam ni vzela
dveletna suša, vzela nam je toča, sedaj pa niti
v zemljo ne moremo drugega semena vsled pre-
velikih naliivov spraviti in še ta so takoj raz-
bita ali odplavljena. Kaj bomo? — Nesrečno
ljudstvo prosi, da bi se iz te grozne bede re-
šilo, od sklada za bedo izdatne podpore. Tukaj
dragi čitatelj, odpri svoje srce, ter skaži svojo
ljubezen do nas trpečih skakim darom, ki naj bi
nam vsaj nekoliko lajšal strašno gorje —
lakoto, kajti sadeži kakor krompir, repa, so
vsled toče razbiti in strašno naglo gnijejo. Odpri
dragi čitatelj, ki si morda neprisadeži, tukaj
svoje srce, ter stegni svojo roko nasproti nam
ponesrečencem, ko imamo vse uničeno, le
naši prazni želodci so pripravljeni prebaviti vsa-
ko hrano. Jok, revščina, obupanje, glad, so čed-
nosti, ki nas spremljajo v gospodarski propad,
ki sem ga kod 11 leten samostojen gospodar
še niti slišal ni, ko ta krasni košček zemlje
kaže zapustiti, ter s trebihom za kruhom in vsak-
danji živež poiskati.

Križanič Alois, posestnik.

Novice.

Cesarjev rojstni dan se je praznoval pre-
teklo sredo po vsej državi na običajni način.
Dal Bog, da bi imeli še mnogokrat priliko,
praznovati ta dan!

Stariši, pozor! Šolske počitnice se bližajo
zopet svojemu koncu. Zato poskušajo prvaki že
na vse mogoče načine proti nemškim šolam in
nemškimi otroškimi vrtecem agitirati. Ta gonja
seveda ne bode imela nobenega uspeha. Sloven-
sko ljudstvo ima prezdravo pamet, da bi videlo
v znanju nemščine kakšno nevarnost. Nasprotno,
slovensko ljudstvo ve čisto dobro, da je znanje
nemščine velike vrednosti in pomena za življe-
nje. Zato se ne bojimo prvaške gonje in, se
tudi ne bomo razgovarjali o prvakiških lažeh.
Opozarjamo le pametne stariše, da naj se ne
pustijo od nikogar zapeljavati in da naj po svoji
vesti otrokom boljše bodočnost priskrbijo.

Tirolska stoletnica. Letos praznujejo po
vsem Tirolskem 100-letnico velike kmetijske
ustaje proti francoskim tujcem. Najznamenitejši
dan je seveda 13. avgust; kajti takrat se je
vršila bitka na gori Isel, ki je končala s kmetško
zmago. Bila je krasna, ta kmetška, zvesta vojna.
S svojo krvjo, s stoterimi življenji poplačali so
ti nemški kmetje svojo zvestobo do cesarja in
države. In njih vodja Andrej Hofer, je prelil v
trdnjavi Mantua svojo zvesto kri. . . V spomladi
1909 so se vršili ob Rienz pri boji in Tirolci
so dokazali, da znajo dobro streljati. Pozneje
so se vlekli krvavi boji ob Inu, dokler niso
Francozi in Bavarci ob Donavi zmagali. Ravno
v tem času pa se je pokazala zmogljivost in veli-
kodušnost kmeta Andreja Hofera. Brez šolske
izobrazbe, brez vseh predpogojev postal je, ta
kmet nakrat „general v bradi“, vodja armade.
Par dni pred 13. avgustom bil je Hofer še ge-
neral brez armade. Sovražni maršal Lefebre pa
je imel 25.000 vojakov s 40 kanoni okoli Ino-
mosta zbranih. Ali nakrat je izdal Andrej Hofer
oklica na sodežlane, je poklical sve Tirolce pod
orožje; in prišli so iz vseh dolin in pečin, prišli
s svojimi kmetškimi puškami in svojim kmetškim
pogumom. In kakor vihar so se vrgli na deset-
krat močnejšega sovražnika. Kanoni so pokali in
napravili velike odprtine v vrstah hrabrih Tirol-
cev. Ali naprej so šli kmetje in v desetih urah
je prišel sovražnik bežati, — tirolski kmetje so

zmagali, Tirolsko obdržali pod žeslom habsbur-
skim. Tako je zgodovina teh bojev častna za
avstrijske kmete, častna za Tirolce, častna pa v
prvi vrsti za krasno postavbo junaka Andreja
Hofera.

Prava beseda. Uredniku klerikalnega lista
„Aschaffener Zeitung“ je došlo pismo, ka-
tere ga je spisal rimsko-katoliški duhovnik. To
pismo je velezanimivo in pomembno. Zato naj
objavimo tudi nekaj točk. Omenjeni duhovnik
piše m. dr.: — „Ljudstvo postane zmedeno,
ako vidi duhovnike sredi v posvetnem boju za
politično nadvlado, kjer se postopa vedno tako
nekrščansko in brez ljubezni. Noben duhovnik
seveda ne sme stranko voliti, katera zasleduje
njegovo sveto cerkev. Ali bojevati se v nečednem
strankarskem boju ne bi smel nikdar duhovnik.
Znani predlog, ki je hotel prepovedati nam du-
hovnikom politiko, ležal je v pravem inter-
esu vere. Aktivnemu vojaštvu je vsaka politika
prepovedana; zakaj bi mi božji bojevniki ne bili
ednaki posvetnim? Beseda in dejanje
stojijo pri politikujočih duhovni-
kih v tako hudem nasprotju, da
mora naše katoliško ljudstvo na
svojih od Boga poklicanih pastir-
jih dvomiti. Ljubezen do bližnjega pridigu-
jejo tudi politikujoči duhovniki v šoli in cerkvi;
ali sami ne dajejo pravi vzgled, ker zasledujejo
na vse načine svojega političnega nasprotnika.
Ali je to častno za duhovnika? Ne! Sveto pismo
pravi: Ali nimamo vsi enega očeta? Ali nas
ni en Bog ustvaril? Zakaj pa zaničuje med
nami eden drugega? (Mat. 2, 10). Mi hočemo
prijatelja in sovražnika ljubiti (Mat. 5, 46). Naša
ljubezen pa naj bode tudi poštena in nesebična.
(Lukas 14, 14). Lepe vzglede nam daje sveto
pismo v zgodovini apostolnov 6 in 7 ter Lukas
10. To so besede, katere naj bi učili
duhovniki! Moji duhovniški tovariši, kateri
politikujejo, učijo to pač tudi. Ali delajo pa
ravno nasprotno, kadar politično govorijo ali
pišejo. Oni zaničujejo politično drugače mislečega
bližnjega ali pa ga ljubijo le navidezno, torej
nepošteno; oni mu storijo vse kar bi si ne že-
leli na lastnem telesu, oni ga sovražijo, psujejo
in zasledujejo. To je dejstvo! In tako zapeljujejo
pastirji čredo. „Naši fajmoštri sami tega ne sto-
rijo, kar učijo“, pravi potem ljudstvo in — vera
postane potem le hinavščina. In kdo je kriv
temu? Duhovniška služba, ako se jo izpolni,
nam pač ne daje časa za politiko in po-
svetno prepiranje. Pod duhovniško službo pa ne
zastopim le izvršitev mojega cerkveno-uradnega
dela, temveč tudi duševna in telesna dela usmil-
jenja. To je za nas duhovnike največja dolžnost
za ta svet. Noben pošten duhovnik
potem ne bi imel časa za politiko.
Duhovništvo in politika se ne moreta strinjati.“
— Te besede je napisal pošten in pobožni ka-
toliški duhovnik! In resnico je govoril. Kako
lepo bi bilo na svetu, ko bi se vsi duhovniki
teh besed držali!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ali je to duhovnik? Že v predzadnji šte-
vilki smo ponatiskali surovo, naravnost sramotno
grozilno pismo, ki ga je pisal župnik Vogrin
v sv. Barbari v Halozah kmetu Petisu. Mislili
smo pa, da je to le posamezni slučaj in da je ta
„knez haložanski“, kakor se Vogrin
sam nazival, le nad enim kmetom hotel svoj
žolc izliti. Pa ni tako! Vogrin je namreč še celo
vrsto enakih sramotnih pisem sčelkaril in po-
štene kmete z njimi nadlegoval. Tako je poslal
ta brezvestni duhovniški klevetnik kmetu Jožefu
Emeršič v Paradižu zaradi iste zadeve sledeče
pismo:

Spoštovanemu

G. Jožefu Emeršič

kmetu

Paradižu.

Lani ste na Kokolovi gostiji rekli: „G.
župnik, jaz sem klerikalec, zmiraj na strani
gospodov duhovnikov“. Pred nekimi tedni ste
rekli meni pri župnišču: „Gospod župnik, Vas
bomo tedaj volili za načelnika krajnega
šolskega sveta? In danes, dne 22. julija, ste
mi dali nezaupnico! Oj ti hinav-
ščina, nemožnost propalega človeka!

Sram Vas bode do dna Vaše hinavske
duše, zemlja naj se odpre ter take nezna-
čajne ljudi požre! Človek vsako napako pre-
trpi in prizanese, a — — — Skoda za Vas,
da ste v sorodstvu z blagim Martinom Arne-
čič! Vi ste senca proti njegovemu značaju in
blagemu srcu! Vi znate, da se gre za stalno
in zdravo stanovanje našega mežnarja, ki
že umira po Vaši krivdi z svojo familio v
sedanji kleti. Vi bodeite krivi njega smrti!
Ali nimate nič vesti! Vi, ki niste vredni,
da zlato solnce Vas obseva! Vi bo-
dete krivi in jaz bom to na prižnici povedal,
da bode morala fara zidati novo mežnarijo.
Bom Vam že skuhal toplo, vročo
juho! Le počajte! Mislim, da bodeite
kmalu kot moj dolžnik prišli
k meni, ušesa si zamašite, jih bodeite sli-
šali. . . Ako se ne bodeite poboljšali, bom
neizprosno postopal proti Vam
ob raznih prilikah; vi še me ne poznate!
Veste, koga bom jaz na muho vzal,
temu gorje! Neki gospod mi je rekel
pred nekoliko tedni: „Haložani so hinavci,
neznačajni!“ Jaz mu odgovorim: Gospod, to
je laž, so zanesljivi ljudje skoz in skoz.“ Pa
Vi niste (Emeršič) zanesljivi in svojim sofa-
ranom delate sramoto! Pfuj! Če bodeite
pa prišli na smrtno posteljo, Vas
bodem jaz previdel, da bodeite
bolj občutili krivico, ki ste jo storili
danes mežnarju in dali meni na tak način
nezaupnico. To pismo pa si hranite kot spri-
čevalo Vaše hinavščine do smrti!

Sv. Barbara v Halozah, dne 22. 7. 1909.

Janez Vogrin

župnik in veleposestnik.

Ali je duhovnik, kdor tako kolne in
grozi in psuje? Ali je duhovnik, kdor hoče pri-
žnico zlorabljati za osebne namene? Ali je du-
hovnik ljubezni, kdor želi, da bi se zemlja od-
prla in kmeta požrla? Vprašamo: ali je du-
hovnik, ta Vogrin? Duhovnik je, ako ga
sodimo po njegovi suknji. Ali duhovnik ni
in ne more biti, ako ga sodimo po njegovih
besedah in dejanjih. . . Sicer pa je vsa sv. bar-
barska fara grozovito razburjena. Ljudje se edno-
stavno povprašujejo: ali je postal farovž dom
prepečev? Kmetje se ne bodejo več teh gro-
ženj dopasti pustili. In upamo, da bode slavna
cerkvena oblast red napravila!
Župnik Vogrinovo postopanje ni samo nekrščan-
sko, surovo in neotesano, marveč je tudi proti
postavno. Zato je tudi c. k. državno
pravdnništvo prišlo proti Vogrinu sod-
nijsko preiskavo zaradi zločina
javnega nasilja po § 99. O izidu te
tožbe bomo še poročali. Na vsak način pro-
simo kmete, naj se ne boje in naj se ne pu-
stijo v kozji rog nagnati. Fajmoštri prihajajo
in zopet grejo, kmet pa ostane!

Kaplan prepeč. Piše se nam: Č. g. Šimon
Senekovič, kaplan v Sladki gori je dne 20. ju-
lija osemletnega učenca tako grozovito po roki
tepel, da so otroci našli 18 udarcev. Govori
se, da jih je bilo 32. Vsi otroci so vpili in pro-
sili, naj neha, pa nič ni pomagalo. Ta fant in
tudi vsi pričujoči otroci ne bodo do duhovnika
nikdar spoštovanja imeli, to je nemogoče! Oče
tega fanta Blažičkin Tonič je šel po zdravlila in
zdravniško spričevalo, pa tožiti ga ni hotel, ker
mu je zdravnik odsvetoval, češ župnik je pred
kratkem tožen, zdaj bi še pa g. kaplan bil, in
potem pride tudi do škofa. Zdaj je moglo priti
do medsebojne poravnave; ker pa čez dalj časa
ni hotel kaplan k očetu priti, je pa šel ta k
njemu ter mu odpustil; pač pa mu je povedal,
da ima on bolj usmiljenje do živali kot kaplan
z otroci; očital mu je tudi, da je že ta četrti,
ker ga je omiloval, da je spretni spovednik in
pridigar in z otroci pa nima nič usmiljenja.

Urednik „Narodnega lista“ Vekoslav Spindler
je glasom poročil „Sl. G.“ v 8. slučajih v sod-
nijski preiskavi. Tožijo ga 1. zaradi prestopka
kolportaje, 2. zaradi prestopka proti zborovalni
postavi, 3. zaradi žalitve okrajnega glavarstva v
Brežicah, 4. zaradi razžaljenja časti F. Tram-
ška, 5. zaradi žaljenja časti poštenja Ivana
Roškar, 6. zaradi žaljenja časti Rudolfa Ovetko,
7. zaradi žaljenja dr. Benkovičove časti, 8. za-
radi žaljenja časti kaplana Škamleca. . . Bo

že za enkrat! Spindler ima vedno tako veselje, ako je naš urednik tožen. Zdjaj pa ima vraga ...

Prezdrnost prve vrste je vedno orodje ljubega našega tovariša „Slov. Gospodarja“. Laž in prezdrnost, s temi sredstvi deluje ta pobožni in od samih pobožnih gospodov pisani časopis. V zadnji številki citamo n. pr. sledeči stavek: „Na osebnem posredovanju deželnega in državnega poslanca dr. Korošca se je vozil namestnik grof Clary itd.“ po od toče uničenih krajev ... To je prezdrnost! Nam je sicer gotovo vse eno, kdo in na kakšen način v bogim kmetov pomaga. Vsi bi morali pomagati in mi naprednjaki smo gotovo svojo dolžnost storili. Ali zakaj bi si pripisoval Korošec zasluge drugih? Res je namreč, da je naš poslanec Ornič prvi vse potrebne korake storil, da se pripelje g. namestnik v prizadete kraje. V soboto je bila toča in v nedeljo dopoldne je Ornič že to prosil in tudi dosegel, medtem ko so prvaški poslanci še po farovžih popivali. Torej, malo več ponižnosti, gospodine Korošec! Ako že sami nič ne storite, potem se vsaj ne bahajte s tem, kar dosežejo drugi.

Oj ti pasji dnevi! Vročina je huda in čudovito vpliva na možgane tistih vboгих revčkov, ki pisarijo „Narodni list“ ter „Narodni dnevnik“. Nam se ti reveži smilijo, kajti iz bolnika se ne smemo norčevati. Mljo vodo okoli glave bi tem „žurnalistom“ in duševno bankerotnim „pesnikom“ gotovo dobro storilo. V teh vročih pasjih dnevih izgubila je Spindlerjeva „muza“ vso moč fantazije, ves polet, vso ženjalnost, s katero se je Spindler svoj čas bahal, čeprav je slovenska kritika ni priznala. Vse je v teh vročih dneh izgubilo. In zato kvaka „pesnik“ Spindler zdaj vedno isto pesem, kakor žaba v jarku: Kvak, kvak, kvak, — „Štajerc“ je od „Südmarke“ plačan — kvak, kvak, kvak ... Vboga para! Saj smo že enkrat povedali, da nam je dala „Südmarka“ pol milijona kron, s katero svoto bomo zidali palačo in Spindlerja za portirja postavili. Kaj praviš k temu, pane Vekoslav? Samo nekaj nam bodeš moral obljubiti: pesnari ne smeš več, kajti tvoje pesni kakor tvoja politika so celo za pasje dneve — preveč!

Preveč neumnosti. Od „narodne stranke“ in njenih časopisov smo navajeni mnogo neumnosti. Posebno zmedene so „misli“ te gospode, odkar ji je dalo slovensko ljudstvo pri zadnjih deželnozborskih volitvah zaslužen brc. No mi res nimamo ne volje ne časa, da bi se s vsemi temi neumnostmi pečali. Ali nekaj moramo pribiti. Ko je grozovita toča v Ormožu vse pobila, vprašali nismo mi ničesar za politično prepričanje prizadetih kmetov. Mi smo pričeli delati zanje! Med drugim je tudi nemško društvo „Südmark“ takoj 2.000 K za prizadete dovolilo. Ciril-Metodova družba seveda še do danes niti ušivega krajcarja za ta namen ni podelila. Pa to še ni dovolj! Ako prvaki že ničesar za svoje rajake, za vboge slovenske kmete storiti nečejo, naj bi vsaj molčali. Pa ne! „Narodni dnevnik“ pisari, da je „Südmarka“ le zato tistih 2000 K podpora dovolila, ker se v Ormožu bližajo občinske volitve. Oj ti neumnost ti! Ko bi neumnost bolela, uredniki narodnjaški bi dan in noč tulili od bolečin. S takimi ljudmi je seveda težko govoriti. Zato pravimo tudi le sledeče: Sramota je, da se prvaki za svoje sobrate ne potegujejo; še večja sramota pa je, da celo tiste napadajo, kateri pomagajo!

Ali je res? „Nar. list“ piše, da so klerikalci „ljudje ki goljufajo slovensko javnost s tem, da pod krinko „obmejnih Slovencev“ nabirajo za svoje umazano časopisje in za svojo politično organizacijo.“ — „Nar. list“ trdi torej, da klerikalci lažejo, ko pravijo da nabirajo denar za „obmejne Slovence“. Kam gre torej ta denar?

O aferi Woschnag-Aistrich piše „Narodni dnevnik“ vsak dan. Mi mu to privoščimo in se tudi ne bomo s njim pričkali. Za nas je že dokazano, da je bil Aistrich od prvaških hujšak-čev nabujkan in je vsled tega nesramne laži po svetu trosil. „Narodni dnevnik“ imenuje to v znani svoji modrosti „velikanski škandal za nemštvo“ itd. Mi pa temu vodeno-bedastemu listu le sledeče povemo: naštejemo lahko celo vrsto prvaških voditeljev, ki so v svoji mladosti resnično nemški nacionalci bili. Ali ni jedel Ploj

nemške denarje? Ali ni nosila gospa dr. Tavčarjeva svoj čas v Ljubljani črno-rudeče-zlati trak? Ali ni bil ptujski „narodni trgovec“ Senčar nemški „turner“ in obstoji še danes fotografija z nemškim trakom? Ali ni Jurza v Ptujju bil član nemških društev? Tako vam lahko še celo vrsto imen povemo. To je škandal in to je „renegatstvo“!

Sejem v Ptujju, ki se je vršil dne 18. avgusta, bil je dobro obiskan. Prignalo so je 118 konjev, 1.140 komadov govede, 920 prašičov. Kupčija je bila pri navadnih cenah zelo dobra. Prihodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši 1. septembra.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvemazvezdicama **) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 25. avgusta v Loku*, okr. Šmarje pri Jelšah; na Ptujju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*; v Lipnici*. Dne 27. avgusta v Ljubnem*, okr. Gornjigrad; na Bregu pri Ptujju*; na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Rajhenburgu*, okr. Sevnica; v Gradcu (sejem z rogato živino). Dne 28. avgusta na Planini**, okr. Sevnica; pri Št. Ilju pod Turjakom**, okr. Slovenji Gradec; v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slovenskih gorah; na Svičini, okr. Maribor. Dne 29. avgusta v Št. Ilju, okr. Maribor. Dne 30. avgusta v Poljčanah**, okr. Slovenja Bistrica; na Muti**, okr. Maribor; v Zalcu**, okr. Celje; pri Sv. Filipu-Verače**, okr. Kozje; na Marija-Tinskem**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Kamnici*, okr. Maribor. Dne 31. avgusta v Konjicah*; v Ormožu (svinjski sejem). Dne 1. septembra v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; na Žigrtovem**, okr. Sevnica; v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; pri Sv. Ožboltu*, okr. Ivica; na Ptujju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Št. Ilju pod Turjakom*, okr. Šoštanj. Dne 2. septembra na Bregu pri Ptujju** tudi (svinjski sejem); v Ternovcu**, okr. Ptuj; v Gradcu (sejem z govedom in konji). Dne 3. septembra v Račah*, okr. Maribor; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slovenja Bistrica; v Gradcu (sejem z mlado živino). Dne 4. septembra pri Št. Ilju v Slovenskih gorah**, okr. Maribor; v Brežicah (svinjski sejem).

Obsojeni „sokoli“. 18. julija vršila se je v Gaberju pri Celju „sokolska“ slavnost. Take slavnosti končajo seveda večinoma na ta način, da se mirne ljudi napada in pobija. Tako je bilo tudi to pot. Neki Matija Ternošek je napadel razne ljudi; neka žena bila je s kamenjem težko ranjena. Ternošek pa je bil zdaj na 4 dni strogega zapora obsojen. Kdaj se bodejo neki te prvaške surovosti nehale?

Vlom. V vojaški magacin kanonirskega polka št. 3 v Mariboru so vlomili tatovi in pokradli blaga v skupni vrednosti 800 kron.

Špeh kradel je postopač Staroverski v Karčevini pri Mariboru. Krmarju Hen ukradel je špeha in šunke za 80 K. Tička so dali pod ključ.

Iz vode so potegnili v Varaždinu mrliča 18-letnega učenca Erkerja, ki je 1. avgusta v Ormožu utonil.

Ubil se je v Ptujju regimentni zdravnik dr. Ignac Sommer. 14. t. m. imeli so namreč vojaki v vozu proti Ptujju. Na cesti med Hajdinom in Ptujem pripeljal se je za njim neki oficir na motorskem kolesu. Vsled tega so se zdravnikovi konji splašili. Zdravnik je skočil prestrašen iz voza, padel pa tako nesrečno, da si je razbil črepinjo in je takoj umrl.

Zaradi propevedane igre je policijski stražmojster dobil in sodnji naznanil fante A. Strgar, B. Repec, F. Wolf, A. Galovič in F. Klančič. Igrali so pri Mahoriču v Ptujju.

Zaprl so v Feldbachu trgovskega pomočnika Fischerja, ki je v Budimpešti 30.000 kron ukradel in zbežal.

Vlom. V celjsko posojilnico, ki ima svoje prostore v „narodnem domu“, so v sredo neznan zlikovec vlomili. K sreči niso mogli razbiti blaginice. V zadnjem času se je baje v „narodnem domu“ že mnogo tatvin izvršilo.

Ubil se je posestnik Turnšek v Dobrolu. Pil je preveč in šel je na mrvo spati; potem

je doli padel in se tako težko poškodoval, da je čez par ur umrl.

Uboj. Preteklo nedeljo imeli so v okolici Dobrne žeganje. Seveda so se potem stepli. Ob tej priliki so ubili na zverinsko surovi način kmeta Petra Andič.

Lepi pismo je neki Jože Zver v Vseh svetih. Kadar prinaša pisma, preiskuje tudi stanovanja in ako najde denar, ga vzame seboj. Zdjaj so ga zaprli.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Dne 11. t. m. vršile so se v Železni Kapli občinske volitve, ki so končale s popolno zmago naprednjakov. Čast volilcem!

Čedni župnik, ki rad toži, ki pa ima pred sodiščem smolo, je provizor Peter Serainig v sv. Petru pri Grafensteiru. Svoj čas je bil ta provizor Serainig tožen zaradi nekega prestopka zoper postavu za varstvo volitev. Takrat napravil je bivši župan Tauschitz sprave, v katerem je dejal, da je provizor zelo razburljivi človek, ki se da zapeljati v vsako surovost in ki nima v fari nobenega spoštovanja. To uradno spravevalo pa je Serainiga tako jezilo, da je šel župana tožiti. In prišlo je do razprave. Župan je nastopil dokaz resnice za svoje trditve; zastopal ga je g. dr. Sedlmayer. Župnika pa je seveda naš prijatelj, pobožni dr. Brejc zastopal. Prišlo so priče in povedale, kaj in kakšen je provizor. Dokazalo se je, da je bil provizor pri deželnozborskih volitvah eden najzagrizenejših prvaških hujšak-čev, da je hodil od hiše do hiše, od štale do štale, da bi volilce na stran orglarja Grafenauerja dobil. Volilcem je tudi denar ponujal. Na dan volitve je divjal kakor znorel, psal napredne volilce za „svinje“ itd. Volilci so ga pa vprašali, kaj da je imel po noči pred tisto kamrico opraviti, v kateri spi dekleta. Župnik se je od jeze jokal. Neki posestnik mu je ponudil robeč, ali dobil je za to klofuto. Končno so morali provizorja iz volišča odstraniti. Nadalje se je dokazalo župniku razne nečedne stvari, ki se ne tičejo ravno celibata. Kako hujška mladino, dokazuje to, da je eden njegovih fantalinov „živio Srbijo“ vpil, ko je bilo pričakovati vojske. Nadalje se je dokazalo hujskanje tega župniškega gospoda v šoli, nenravne opazke pred deco itd. Z eno besedo: Serainig je stal pred sodnijo kot človek, ki dela svojemu duhovniškemu stanu največjo sramoto. Taki duhovniki se nahajajo v krajih, kjer razširjajo brezvestneži politično gonjo. Toženi župan je bil seveda oproščen. Provizor pa naj bode zadovoljen, — ves svet pozna zdaj njegove lastnosti in prvaška stranka ter duhovništvo so lahko nanj ponosni!

Prvaki v Grebinju. Značajni gosp. Florijan Ellersdorfer iz Grebinja nam je poslal ta-le „popravek“ po § 19: — „Slavno uredništvo! Skličajot se na § 19. tiskovnega zakona z dne 17. 12. 1862 blagovolite v Vašem listu „Štajercu“ v prihodnji ali naslednji številki z ozirom na članek „Prvaki v Grebinju“ z dne 1. avg. 1909 št. 31 na tistem mestu in z tistimi črkami objaviti sledeči popravek: Ni res, da „so“ z mojo („tega Ellersdorferja“) pomočjo kupili prvaki grebinsko gostilno J. Uranscheka, res pa je, da jaz nisem imel pri nakupu omenjene gostilne čisto nič opraviti. — V Grebinju dne 11. avgusta 1909. — Florian Ellersdorfer.“ — Dragi Florijan! Ali je to res? Naš dopisnik ti bode že odgovoril. Na vsak način pa že danes lahko rečemo, da se ti kot Nemec družiš in da paktiraš s prvaško-slovenskimi hujšak-čev, kateri blatijo ime Koroške po celem svetu. Proti temu dejstvu seveda ne pomagajo nobeni „popravki“.

Sele pri Borovljah. Piše se nam: Ljubi „Štajerc“! Velika čast te je doletela. Naš velečasti in splošno znani fajmošter Ivan Nagel hotel te je v nedeljo, 8. t. m., raz prižnice ubiti, menda iz same ljubezni do tebe, ali pa zato, ker si ti vir vsega zla. Iz vsake hiše, kjer se ti „Štajerc“ nahajaš, izostane božji blagoslov; v takih hišah se le pripravajo in pretepajo. Tebe, ljubi „Štajerc“, naj bi se vrglo vun, kajti drugače se bode tudi pri nas tako godilo kakor na Španskem, kjer se meče nune v goreče kloštre, kjer se mori duhovnike pred oltarjem in kjer se križa ministrante ... Tako je govoril dragi

ljudel. Potem je priporočal čitanje „krščan-
listov. Pridigoval je tako miho o grozoviti
nosti „Stajerca“, da je marsikatera stara
grnke solze pretakala. Ljubi Ivan! Pri-
mo ti, da v bodoče božjo besedo pridi-
in da „pustiš politiko. Drugače se bo de-
blagoslovljeno delovanje še večkrat jav-
naznaniho. „Duhovnik ljubezni“, ki vsak
na „fruštak“ tri naprednjake sne, mora
izgledati. Za danes dovolj. Ako pa ti,
predragi Ivan misliš, da bi te vrstice po-
pravka“ preklical, se grozovito motiš,
tudi ta „popravek“ bi kakor vsi prejšnji,
romal.

St. Vida pod Juno nam piše nekaj rado-
se to-le: Nekaj bi mi radi bolj natanko
ali našega Svatona: Kaj pomenijo besede,
je pretečeno nedeljo dne 8. avgusta pri-
? Oj ti modrijan! Rekel je na priznici:
cerkve, bliže pekla“. Hmh, kdo je potem
— peku?

Posledice hujskanja koroških prvakov se
bijejo. Tako piše neki tuji turist „Grazar-
nosti“, da je bil on z neko družbo v oko-
naškega jezera napaden, opsovan in s ka-
obmetan, to pa samo zato, ker so nemško
ili. Mislimo, da so na Koroškem ljudje ve-
miroлюбni in da pozdravljajo z veseljem
ki prinašajo denar v deželo. Le posamezni
gljenci se dajo od gotovih brezvestnežev
skati in v take grde zločine nagnati. Ko-
pomagajte si sami in ustavite deto huj-
!

Prevalje. Varujte se teh krivih prerokov,
pridejo v ovčjem oblačilu, znotraj so pa
v. Tudi pri nas imamo eno pest takih
prerokov kateri hodijo od hiše do hiše in
vajejo krivico in lažnivost. Ako se vpraša-
kdo so pa ti krivi preroki, reči moramo,
tisti črnisukneži, kateri pridijo h kmetu
elizovat, kadar so volitve pred durmi, in
hajo, da so edini prijatelji kmeta, znotrajna
je pa edina le tista, kako bi enega požrli
kajo hudiča, kako bo ta napaka enkrat
la tiste, kateri ne hodijo po črnuhovem
V prvi vrsti bo pa prišel tisti hudi svoje-
dobro nabrušenih krempljev čez tistega
a, kateri je napravil strašanski prepri med
vom in se bo svoje želje nad njim vgnal,
me muko v prvi vrsti, svojo dolgi lažnivi
iz ust. En tak prerok se je tudi zaletel
zenco, in je snoval svoj laž v taki meri
jo svet nima. Pokazalo se je takoj kakšni
elj do kmeta je ta prerok. Ko so bili kmeti
ski do tega časa da je prišla pomoč od
e, ni stegnil svoj dolgi jezik prerok v ča-
Mir“ o tem, da pridite k nam v farovž,
as so nabasane parne do stropa z slamo
ma, mi hočemo vam pomagat. To se ni
bo, ako ravno so prišli kmeti v farovž, začeli
ti na kolena in prositi, posodite ali pro-
nam slame, ne, srce v farovž je ostalo
ratno, kmet ni našel vsmiljenja, pobrat se
ogel iz farovža, mi nismo nič. Nasprotno
je zgodilo, ko je prišel čas pobiranja
da je bil poslan hlapec in cerkveni po-
z vozom h kmetu do kmeta v največji
ti, tirjati dolg za fajmoštra in kaplana. Zna-
bilo prav dobro v farovžu, da kmeti niso
pridelkov, vendar se je oznanilo, kmet
tvoj dolg, daj fajmoštru kaj je fajmoštro-
in kaplanu kar je kaplanovega. Točili so
solze, ko so morali dati v takem času
ni, nič ni pomagalo, zadnjo zrno žita je od
vseh kmetov peljal farovski hlapec v na-
no kašlo fajmoštra. Vprašamo se, ali so to
prijatelji? Nikdar!

Prevalje. Piše se nam: Naš Lukej je vendar
pobožen mož, nikdo bi ne bil mislil poprej,
Lukej tak pobožen; ko je še v socialde-
mokratični rog trobil, ni bil Luka tak pobožen,
pobožnost se ga je lotila še-le, ko se mu pri
demokratični stranki ni hotelo posrečiti, in
župana tudi niso hoteli izvoliti, tedaj je
gel. Zdaj je pa Lukejova pobožnost tako
da je od same pobožnosti dal tisti čisto
narjen križ na polju, ne na svoje, ampak
še stroške ponoviti in ga od imenitnega
pa pomalati. To bi bilo zelo hvalevredno
vanje Lukeja, ko bi stroške tudi on bil
al. Pa kakor rečeno, stroške smo mi pla-
laka je pobiral od nas denar. Koliko ga

je nabral, nikjer ni zapisal. Bilo ga je precej.
Prav za prav bi imeli mi tirjati, da naj Luka
položi račun čez nabrani denar in čez stroške
ponovljenja križa. Takih petljarij smo mi že
davno sili, ker se prevečkrat ponavljajo in sicer
brez izjemka samo za klerikalne namene. Če že
pobožni cerkveniki pobirajo vsak dan v cerkvi
davek, bi nas saj zunaj cerkve imeli pri miru
pustiti s svojo beračijo, od katere ni znano, ali
se porabi denar za namen, ali ne, ker računa
nikdar ni videti in ne slišati. Lukeju smo pa
vsedli na limanice, ker njemu samemu je pri-
padla čast brezobrestnega delovanja.

Prevalje. Piše se nam: Govori se, da naš
župnik Kesnar gre v pokoj, pa ne zavoljo ne-
zmožnosti ampak zato, ker je farovž čisto raz-
paden, in bi moral globoko v svoj žep seči, ko
bi ga, kakor je njegova dolžnost, le nekoliko
hotel popraviti. Dotična postava pravi: „Popra-
vila farovža in drugih farovških zidov, katere je
župnik, njegovi hišni deležniki, posli itd. po
nemarnosti zakrivil, more sam župnik iz svojega
žepa plačati. Ko bi pa ta župnik prej zapustil
faro, bi se znala usnoviti kaka začasna naredba,
in Vi kmetje bi morali na vaše stroške zane-
marjena farovška poslopja ponoviti dati, kar bi
ne koštalo malo. Tedaj pozor kmetje!

Iz skale padel je v Kronhofski grabi neznani
mož in obležal mrtev na tleh.

Surovost. Neki Laber in neki Scheidenber-
ger v Bistrici na Dravi sta grozovito malega
psička trpčila. Končno sta vbogo žival s pre-
rezanimi nogami na drevo obesila. Fej čez tako
surovost!

Grozna nesreča. Pri Oberdrauburgu prišel
je poštni sluga Rudolf Niescher pod vlak; ma-
šina mu je obe nogi odtrgala in ga še drugače
poškodovala.

Iz zapora pobegnili so v Celovcu slepar
Illitsch in nekateri njegovih tovarišev.

Po svetu.

Grozne nune. V nekem zavodu za otroke v
München, katerega oskrbujejo nune, se je baje
otroke polagoma pomorilo. V 14 dneh je umrlo
11 otrok. Sodnija je pričela preiskavo in pustila
nekaj mrličov izkopati.

Kaplan — morilec. V Holitschu na Morav-
skem ustrelil je kaplan Schenigl najprve svojo
mati in potem sebe. Vzrok je iskati v neki lju-
bezenski zadevi.

Boj mrčesju!

Letos smo imeli grozovito veliko metuljev.
Le-ti so zlegli jajčica, iz katerih se bodejo go-
senice razvile. Preglejte drevje in sežgite na-
brano listje s temi jajčici.

Čistite drevje!

Delati je treba, drugače bode vedno več
mrčesja!

Spravljanje pridelkov z vprežno močjo.

Piše Alojzij Krizanič, ekonom Vel. Nedelja.

Edna najpoglavitejših opravil pri kmetijstvu,
se z vso gotovostjo sme imenovati spravljanje
pridelkov, bodisi poljskih ali travniških.

Ko se sadeži pričnejo na polju zoriti že mora
gospodar računati z delavci, kje in pod kakimi
pogoji da je bode dobil, da se mu delo vestno
ter o pravem času opravi. Večkrat ni delavcev
proti zelo dobremu plačilu dobiti, in ako še
slabo vreme nastopi se spravljanje zavleče in
ubogi kmetovalec trpi zelo občutno škodo, ker
ne more poznejše rastline tudi vsejati, mu jo
na vse zadnje mraz pokonča.

Da se temu v okoli pride, uvesti se mora
racionalno gospodarstvo. Njive z ozskimi ogoni
se morajo preorati v zelo široke, lepe, ravne;
uvede se naj zelo globoko oranje, da suča in
nalivi nimajo vpliva škodovati. Bojazen da na

širokih ogonih moča prevladuje je papučna, zgodi
se le tam, kjer plitvo orjejo. Površje polja in
travnika se naj lepo splanira, ter se naj vsejejo
odbrana semena.

V ta namen posebna orodja se najzanesli-
veje kupijo pri tvrdki Rud. Sack, Dunaj II./8,
Kronprinz Rudolf ulica 36. Plug ki se v 26 na-
činov preobrazi, le s pomočjo dotičnih v različne
svrhe obdelovanja, potrebnih lemežev, da je h
krati osipalnik, podzemni plug, rahlač itd. Tudi
lemež za izoranje krompirja je kaj koristen.

Nadalje še naj za košnjo naroči kosilni stroj
„Osborne“ ki je z vsemi najnovejšimi predmeti
previden, močno izdelan, z globokim rezilom,
zgostimi noži, ter s posebnim avtomatičnim od-
in zapiralnikom nožev, ki se v trenutku med
delom lahko če potreba, izvrši brez da bi se
konje ustavilo ali stroj nazaj potiskalo, tudi v
kolesih se posebna peresa nahajajo, ki omogo-
čujejo vsestransko točno in lepo delo takozvane
„Sperrklinken“. Spomočjo „Excentra“ se lahko
tako kosa v pravilno lego pripravi, tako da je
vsako poškodovanje izključeno.

Imenovani stroj ima tudi lahko takozvani
„Getreide ablage“ za oddajo žita, pšenice, ajde
itd. kar pomeni veliko korist v kmetijstvu na-
pram ročnemu delu. V zagotovilo smem trditi
da mora 10 delavcev dokaj izurjenih biti, da
bodo le po eni strani odbrali in snopi zamogli
tudi povezati, kaj šele, ko bi se na obeh straneh
kosilo, kakor se to pri oranju stori.

Z mirno vestjo priporočam torej vsakemu
racionalnemu kmetovalcu, imenovani stroj kar
najtopleje, svest si, da bode ž njim popolnoma
zadovoljen kakor sem tudi jaz, ki sem ga po-
polnoma preskušal. Cena stroju je za eno vpre-
go z posebnim brusom vred 200 K ter se na
najmanjšem posestvu v treh letih izplača.

Kar se mlatve tiče, naj ima vsak posestnik
ki večje število raznih žitnih vrst seje, pri svo-
jem stroju tudi gepel za eno ali dva vprego,
da ne bo po nepotrebnem ljudi mučil, ko jih
ni toliko potrebno; tudi različna poškodovanja
so izključena.

Seje naj se z strojem, ter se naj ročno
sejanje opusti. In zakaj? Zato! Ker se prvič
dobra polovica semenah prihrani; drugič se seme
enakomerno poseje v enakoj razdaljavi in tretjič
se zagotovi boljši pridelek zastran enake globo-
kosti enakega odraska, ter močnejših bilk.

Seme se pa naj prej očisti na trijerjih
„Sotiertrieur“ ko se mora le najtežje in najde-
belejšo seme vsejati, da si zagotovimo vsestran-
sko svoj, v potu svojega obraza storjeni pri-
delek.

In zakaj vse to. Dragi, pri gospodarstvu
obvladuje povsod le fizična moč, ali le samo
delo z rokami; z razumom ali strokovno zna-
nostjo pa zaostajamo, mislimo le v slučaju sile,
da se mora prej z glavo šele tedaj z rokami
delati. Kod istinit prijatelj naprednega kmeto-
valca čutim ž njim ter se veselim nad vspehi,
ki se vtemeljujejo s praktičnimi skušnjami na-
ravnih zakonov. Obrnimo torej znanstveno po-
zornost napram našemu kmetiskemu stanu in v
slučaju sile nam bo usoda mila. Organizirajmo se,
podpirajmo se, držimo kod kmetje za svoje pra-
vice skupno v boju za obstanek, ter se ne za-
vidajmo, bodimo kot napredni kmetji v zvezi
med seboj in trud naših rok bode bogato bla-
goslovljen.

Najvažnejša kletarska sred- stva v okviru vinske postave.

(Nadaljevanje.)

Mnogokrat zadržujejo kletarji z močnim žveplanjem
toliko časa vretje vina, da se v njem vsa nesnaga se-
sede. Nato ga pretočijo tako, da se kolikor mogoče
prezrača; zato nastavijo na pipo razpršilnik, ali dajo
vino teči na snažno metlo ali skrbijo drugače za to, da
se moč kolikor mogoče razprši. Da gre vretje kasneje
bolj hitro, dodajo takemu pretočenemu moštu ali dru-
gega mošta, ki že od narave zelo burno vre, ali v ka-
terem so povzročili burno vrenje s čistimi kvasnicami.
Tako ravnanje vpliva v obče dobro na poznejši razvoj
vina. Najboljše pa je tedaj, če nagiba moč h kaki ne-
godni spremembi, n. pr. moč od gnilega grozdja k
rjavjenji ali drugim globlje sezajomim boleznim. Vsled
takega ravnanja se nele vsede vsa nesnaga pred vrenjem
mošta, ampak žveplena sokislina zamori tudi vzroke pri-
hodnjih bolezni. Močno žveplanje mošta od gnilega
grozdja že pred vrenjem se posebno priporoča.
To je edino sredstvo, da se dobi tudi iz gnilega grozdja

zdravo vino čistega okusa. Za nekaj dni se vretje ustavi, če se v sodu toliko žvepla zažge, kolikor ga zgori, dočeka samo ne vgasne. Na ta način pride v 1 l do 2,5 gr žveplene sokislina (32 gr žvepla rabi 106 litrov zraka). Žveplo pa neha mnogo prej goreti, predno ves zrak v sodu porabi. Da se pa namen popolnoma doseže, treba pa večkrat do 15 gr žveplene sokislina v hl mošta ali 0,15 gr v liter spraviti. S samim sežiganjem žvepla v sodu to ne gre, najbolje gre s tekočo žvepleno sokislino, ali kjer te ni, da se doda poleg s sežiganjem v sodu nastale žveplene sokislne še na 1 l mošta po 5 gr natronovega bisulfita. Po dovršenem vrvežu in pretakanju se ni bati, da bi se s tako žveplanim moštom kršila postava, kajti preobilica žveplene sokislne se izgubi.

c) Žveplanje za vstajanje boleznih vina. Če opazimo v vinu začetek ali naklonjenost h kakršnikoli bolezni, je naša prva naloga, da uničimo njenega povzročitelja. Za to ima kletar dvojne izbornih sredstev: pasteriziranje in žvepleno sokislino. Prvo zahteva drage priprave in precej zvedenosti, tako da ostane navadnemu kletarju le še žveplena sokislina. Kakor hitro hoče mlado vino na zraku rjaveti, zamori se v njem oksidator a če hoče cikati, zavreti, zamore se v njem glive, če ima duh po gnilih jajcih, se izloči ta z žvepleno sokislino. Tekoča žveplena sokislina ali žveplena kislina natronovega bisulfita se spravi v vino tudi pred pretakanjem. Pri užiganju nastajajoča žveplena sokislina pa se spravi v vino pri pretakanju. Poraba drugih običajnih sredstev proti tem nevarnostim je ali navadno mazašvo, ki zlo navadno povzroča ali pa se protivi postavi in izziva nje strogo. Kdor noče slušati, naj trpi.

Kako pa delamo in rabimo žvepleno sokislino? Učinkujoča snov nam je edino žveplena sokislina. Večinoma se v kletarstvu proizvaja s sežiganjem žvepla. Dobiva in rabi pa se dandanes tudi čista tekoča sokislina, ali žveplena sokislina, vezana na kako osnovo, na po vinski postavi dovoljen natrij, kot natrijov bisulfid.

Najbolj v rabi je sežiganje žvepla, ki ostane v večini slučajev tudi najprimernejši način žveplanja. Vendar pa je pri tej starodavni uporabi še premnogo nedostatkov. Največja in duhu vinske postave nasprotujoča neumnost je poraba z raznimi želišči in semenjem potrošenih žveplanih trščic. Učinkuje le čisto žveplo. Želišča delajo pri sežiganju le žarek dim, ki ne dela vina prav nobene koristi, ampak od katerega ima večkrat prav neprijeten žarek okus. Namen, podeliti vinu s takimi želišči prijeten vonj, pa je po § 6. vinske postave naravnost kašnjev. Kletar, pri katerem se tako žveplo najde je ravno nasprotno ko umen. Navadno in večinoma v rabi (ker jih v tem oziru nerazsodna obrt in trgovina še največ ponuja, so žveplene trščice, pri katerih se na platneni vlogi nahaja debela plast žvepla. Pameten kletar bo tudi to zavrgel ker ve, da dim gorečega platna smrdi da se pri lomljenju in nabadanju teh trščic na žico mnogo žvepla odlusči, da pri zažiganju velik del neizgoretega žvepla odkaplje ali sublimira, se razhlapi in na stene posode vsede. Njemu ni za take trske, ker ne mara smrdeljih proizvodov goreče cunjke, ker ne more vsled luščenja, odkapljanja in sublimacije žvepla množine žveplene sokislne, nastale vsled gorenja, primerno odmeriti in ker je premnogokrat nesežgano dokapano, posebno pa sublimirano žveplo povod, da smrdi novo vino po ogljenčevem žveplencu ali gnilih jajcih. Umen kletar rabi le tanke trščice s popimato ali še bolje azbestovo vlogo. Zadnja je sicer nekoliko dražja, a ima zato, ker je neizgorljiva, to prednost, da zgori na njej le žveplo, da torej nastaja le čista žveplena sokislina. Na takih trščicah zgori žveplo popoloma, ne odkablje in ne sublimira. Pri teh deščicah vemo tudi natančneje, koliko žveplene sokislne nastane. Da je to žveplo popolnoma prosto arzenika, to zahteva postava.

Tekoča žveplena sokislina se dobiva od tvrdke J. Medinger & Soehne, Dunaj, IV., Gussausstrasse 30, v podolgovatih posodah, v kakršnih se prodajata tudi tekoča ogjenčeva kislina, ki toči pivo. K temu še spada priprava, ki omogočuje natančno doziranje, razdelitev žveplene sokislne v posamesnih posodah. 1 kg žveplene sokislne (tekoče) stane le 80 v, torej je zelo poceni; priprava za razdelitev (Schweflungsapparat nach dr. Medinger-Schimbbs) pa stane 80 K. V večjih rokah je poraba tekoče žveplene sokislne najprimernejša bodisi za žveplanje prazne posode, mosta ali vina, ker se dajo najtočnejše primerne množine odmeriti in je prelahko ali premočno žveplanje izključeno. Večjim podjetjem se da kar najbolje priporočati.

Soli žveplene sokislne in sicer postavno dovoljeni natrij bisulfid igrajo v kletarstvu tudi precejšnjo vlogo. Zlasti se porabljajo pri vinu, ki hoče rjaveti. Vsled sežiganja žveplanih trščic nastajajoča žveplena sokislina se da pri pretakanju uporabiti, a nje množina se ne da popolnoma natančno odmeriti. Tekoča žveplena sokislina pa se dva v vsakem slučaju najprimerneje porabi, če je za nje razdelitev potrebna, sicer precej draga priprava na razpolago. Natrijov bisulfid, ki ima približno polovico svoje težine žveplene sokislne, se lahko kakor žveplena sokislina, rabi tudi pred pretakanjem naravnost v vino, za žveplanje prazne posode pa ni. Žveplena sokislina te soli postane prosta še le vsled vpliva kisline v vinu ali moštu, torej učinkuje le tedaj, če se mu ta sol pri-meša, S to soljo se da množina žveplene sokislne, če

je sol sveža, neizhlapele, precej natančno odmeriti. Sol se natančno mehta, za 100 l se naj ne vzame čez 5 gr, se v nekaj malega vode (nikakor pa ne v vinu, ker bi pognelo sokislino v zrak) rastopi in vinu dobro pri-meša. Vseled dodatka 5 gr natronovega bisulfita na 100 l vina ali mošta pride vanj dva do trikrat toliko žveplene; kolikor je postavno dovoljeno za vino, ki se neposredno toči, Mošt ali vino kateremu se je dodala ta sol, treba torej, predno se toči pivcem, še tako pretočiti, da se dobro prezrači.

Preprečevanje.

Tudi spretnemu kletarju se lahko nameri, da dobi vino kak neprijeten okus ali neprijetno zunanost ali kako drugo napako. Mogoče, da je vino tudi prešibko. Ze od davna so cenili kletarji preprečevanje kot najboljšo sredstvo za odpravljanje marsikaterih napak v vinu. In s preprečevanjem se dosežejo navadno tudi čudežni uspehi. Če ima vino kak neprijeten duh, bodisi po posodi, po gnilobi i. t. d., če je grdo kalno, rjavo in v mnogih drugih slučajih mu navadno pomaga najbolj le preprečevanje. Preveto vino je nekako prerajeno. Bolezni katere povzročajo razni organizmi, cik i. t. d., se s preprečevanjem sicer ne zlecijo, dokler se škodljivi organizmi ne zamorijo z žveplom ali pasteriziranjem.

Za pravilno preprečevanje v tem smislu se smatra adinole pozročitev čistega alkoholičnega vrveža v že gotovem vinu na novo. Za to pa so potrebni sledeči pogoji: 1. sladkori 2. kvasnice in 3. toplota. Čisti alkoholični vrvež se vrši vsled razkorja sladkorja, ki ga povzročajo gljive kvasnice, ki delujejo tem silneje in močnejše, v čim bolj ugodne bogoje pridejo.

Gospodarske.

Kako naj se ravna s konjem, ki je dobil koliko? Takemu konju naj se dobro postelje, da se bo lahko valjal, ker si z valjanjem po tleh bolečine olajša. Paziti pa se mora, da se ne vrže konj preveč s silo na tla, ker mu vsled tega lahko počli ledodec ali pa črevo. Zato naj se takega konja večkrat zakriči ali pa naj se ga vodi na povodcu okrog. Klaje se mu ne sme dati nikake, predloži naj se mu pa mlačno vodo da jo lahko pije v poljubni množini. Ako konj vodo pije, je upanje da ozdravi. Da naj se mu obenem zmes, obstoječo iz dveh tretjin črne kave in ene tretjine žganja, ali pa čaj iz kamilice, poprove metice ali iz navadne komne, kateremu naj se doda nekoliko žganja. Ko se hoče konju zdravila zlit v grlo, privzdigne naj se mu glavo, sicer pa ne preveč visoko, ker potem ni v stanju požirati. Ako med vlivljanjem zdravil v gobec konj začkašja, naj se z vlivljanjem nekoliko časa počaka, ker drugače se mu zaleti in ker mu dospe tekočina v pluća, dobi lahko vnetje pluć. Život naj se mu poškopri s trpentinovim oljem in na to otre prav dobro s slamo, da se konj spoti. Še hitreje se konj spoti, ako se mu da obenem gorke obkladke ali pa če se ga živi v volnat oedeo. Pogostoma se reši konja smrti, ako se mu zliiva v ritnik mlačno vodo ali še boljše od te je milnica, seveda se mora to izvršiti s pomočjo klisrine cevi ali kavčuka.

Kako naj se hrani jajca? Ako premotivamo vse dosedanje poskušnje in rezultate glede hranjenja jajec, pridemo do zaključka, da je še najboljša hraniti jajca na nalašč zato napravljenih polihav v kaki kleti. Tako hranjena jajca so bila dobra in užitna še po 10 mesecih, le njihov okus je bil nekako pust. Dobro se je obneslo tudi hranjenje jajec v rezanici, nasprotno pa so se pokvarila ona jajca, ki so bila zakopana v pesek, nahajajoči se v steklenih posodah; pokvarila so se že po 8 tednih. Iz tega lahko sklepamo, da se mora hraniti jajca na zračnem. Sicer pa ni dovolj, da je prostor le zračen, ampak mora biti obenem tudi hladen, za kar je najboljša klet, ki ni zaduhla in vlažna. Dalj časa so dado ohraniti jajca tudi s tem, da se jih namaže od zunaj s kalcim lepivom; ta način se pa ni posebno obnesel. Izmed raztopin, v koje se jajca vlagajo, obnesla se je še najboljša 10-odstotna raztopina tekočega stekla (Wasserglas). Da se dobi to raztopino, naj se vzame 1 liter dobrega tekočega stekla in zlije v 10 l čiste in sveže studenčnice. Ta količina raztopine zadošča za 140 do 160 jajec. Jajca, ki se jih hoče z njo konservirati, naj se dene v položčen ali glaziran lonec in zlije potem nanje to raztopino. Lonec naj se preveže nato s papirjem in postavi v kak kot v hladni kleti.

Ne pozabite nesrečnih kmetov, katerim je toča vse vzela! Nabirajte podpore. Vsakdo naj podeli vsaj malo svotico za te reveže!

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. avgusta: 85, 37, 38, 66, 1
Trst, dne 14. avgusta: 31, 84, 63, 73, 8

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Dne 14. avgusta 1909. Marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birne razpošilja svetovna tržnica v k. Bihnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse št. 27/27, pri birmah ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih ceni. Dober glas in sedemdesetletni obstanek trdke jamčijo za resno posredstvo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo ali z nad 5000 podobama zastoj in franko.

Štiri novo zidane vile

s 5 sobami, 3 kuhinje, veža, lepa klet, kuhinja za pet studenec, lepi veliki vrt, 12 let davka oproščen, stojijo v dneh pri Mariboru na Lembaški cesti in je vsa 11.000 kron za prodaj in za izplačat je 4.600 kron, drugi del je 4%, obrest. Za vprašat je v Mariboru gospodu **Josefu Nekrepu**, tesarski mojster, Maribor v Koroškem predmestju ali pa v Studencih v Kavanu.

Učenec

Takoj se sprejme, zdravo krepko 14-16 let staro

deklico,

s primerno šolsko izobrazbo kot učenko v trgovino mesa, nega blaga J. Rudman, Kri-kavas Dolensko. 489

Mlad komi

za železno trgovino, priden za delo, z dobrimi referencami, se išče za 1. 9. t. l. ali najkasneje za 15. 9. t. l. Zmožen mora biti obeh jezikov. **Joh. Slawitsch**, železarska trgovina, Sv. Lenart sl. g. 491

Gostilna

v okolici Celja s pohištvo, koncesijo, vrtom za sedeti in za zelenjavo, se takoj po ceni prodaja ali v najem. Vpraša se pri **M. Wakonig**, Oostrožno pri Celju. 492

Delavci

pridejo do prepičanja, da dobro šivano perilo, hlače, obleke itd. najbolje pri **Wesslaku v Mariboru**, Draugasse, kupijo.

Damske

bluze, šosi, predpasniki itd. gotovi ali po meri, kupuje se kakor znano najbolje pri **Wesslaku v Mariboru**, Draugasse. 459

Zdrave delavce in delavke

tudi cele družine dobijo v tovarni užigalnega blaga v **Mariji Rastu** pri Mariboru trajno in dobro delo ter tudi prosto stanovanje. 359

Pridni, solidni kovači za kladivo,

ki se razumejo pri izdelovanju seki za les vsake vrste, ki znajo dobro "lobat" kovati (ausschmieden, ausmachen), dobijo v štajerskem podjetju "Columbushütte" **Maria Rast**, sp. Štajersko, trajno in dobro akordno delo. Zene in hčerke oženjenih kovačev pa dobijo lahko pri isti firmi v fabriki užigalnega blaga v **Mariji Rastu** delo. 436

Posestvo

510 v Hlaponah pri Ptuj, cimirno stanovanjsko poslopje s hlevi za 14 komadov govede, klet, svinjski hlevi z 10 oddelki, vse v dobrem stanju, 15 arov zemlje, se prodaja dne 29. avgusta t. l. ob 2. uri licitacijskim putem. Skupaj se pride pri **g. Anton Vičar**, p. d. Zurlman v Hlaponah.

Pridni, solidni ljudje

z 2-3 delavskimi močmi, z znanjem nasadov amek, trtnih sol se sprejmejo pri **Anton Grandner**, Poltane. 511

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANKOV**: kavni pridelek iz zagrebške tovarne.

Elektrika je življenje

o tem si je danes znameniti svet čini. Komunični mehanizmi in fiziološki vpliv elektrike pri raznih boleznih je že davno znan in se ne bo nikdar več odlikovalo medikalno zdravljenje, dokler ne bomo imeli v organizem tuje tvarine.

Posebno uspešno se rabi galvanični trajni lahki tok (Dauerschwachstrom) pri raznih boleznih slabosti živcev, motenju prebavljanja, pomanjkanju spanja, glavobolu, neuralgičnim težavam, otrpjenosti, raznim ženskim boleznim in slabosti vsake vrste.

Galvanični trajni lahki tok (Dauerschwachstrom) se lahko prenaša, pomiri in oživi oslabil organizem, ne upliva nikdar škodljivo in se lahko v do-
 503

zanimivo knjigo

čisto zastoj brez vsake obsebnosti

gratis in franko

Priloge vsakomur pošljemo, kdor se na nas obrne.
elektro-terapeutična ordinacija,
 Dr. L. Schwangaße 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon na brezplačno knjigo:

N. spr. 22./8. 09
elektro-terapeutična ordinacija
 DUNA J, I., Schwangasse 1, mezz. odd. 74.
 Prosim, pošljite mi knjigo: „Razprava o moderni elektro-terapiji“ zastoj in franko pod zaprto kuverto.
 Ime: _____
 Naslov: _____

Brata Slawitsch

v Ptuj

priloga izvirne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A . . . 70 K — h
 Singer Medium 90 — „
 Singer Titania 120 — „

Šifchen . . . 140 — „
 Šifchen za krojače . . . 180 — „
 A . . . 100 — „

C za krojače in čevljarje 160 — „
 C za krojače in čevljarje . 90 — „
 Elastik za čevljarje . 180 — „

(Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine nižje kakor povsodi in se po pogodbi tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

808

Vozički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewägen), v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K.

Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže.

Slawitsch, trgovca v Ptuj.

abljene sode

vseh velikosti prodajo

FÜRST & SINOVI

Ptuj.

!! Pozor !!

za vinsko trgatve 1909.

Vedno množino zelenih štartinskih

sodov brez napak odda od 40 do 44 kron

Karl Kržiček v Mariboru, Burggasse 8. 490

Čudež industrije!

Vsled velikega sklepa oddajam po smešno nizki ceni samo

K 4-60

eno krasno, tanko ameriško zlato-duble švicarsko žepno uro, ki se ne da razločiti od pravega 14 karatnega zlata, s 36 urnim antimagnetičnim anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letne garancije s fino pozlačeno veržico vred

1 kom. K 4.60 3 kom. K 12.90

Nalanko ista v nikelnu ali gloria srebru lepo gravirano pokrovje

1 kom. K 3.45 s posrebrno veržico 2 kom. K 6.50

Brez rizikol izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja se po povzetju ali naprej-plačilu svote. Il. ceniki zastoj in franko.

L. Holzer, Krakova, Stradom 18.26.

Tržna poročila.

Ptuj, tedenski sejem dne 18. avgusta 1909:

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	vin
Pšenica	50 kil	14	50
Rž	50 kil	10	—
Ječmen	50 kil	9	50
Oves	50 kil	11	—
Kuruza	50 kil	9	—
Proso	50 kil	10	—
Ajda	50 kil	9	50
Krompir	50 kil	2	80
Fižol	50 kil	—	—
Leča	1 kila	—	64
Grah	1 kila	—	56
Kaša	1 liter	—	28
Pšenični gris	1 kila	—	60
Riž	1 kila	—	44
Sladkor	1 kila (od do)	—	84
Česplje	1 kila	—	38
Cebule (luk)	1 kila	—	48
Kimel	ve 1 kila	—	32
Brinjeve jagode	1 kila	1	40
Hren	1 kila	1	—
Zelenjava	1 kila	—	60
Ustna moka	1 kila (od do)	—	54
Moka za zemlje	1 kila (od do)	—	52
Polepna moka	1 kila	—	48
Goveje maslo	1 kila	—	46
Svinjska mast	1 kila	3	28
Speh frišni	1 kila	2	—
Speh okajeni	1 kila	1	90
Zmave	1 kila	—	—
Česplje frišne	1 kila	—	24
Sol	1 kila	3	20
Puter frišni	1 kila	—	—
Sir, štajerski	1 kila	—	—
Jajca	33 kom.	2	—
Goveje meso	1 kila (od do)	1	40
Telečje meso	1 kila (od do)	1	46
Mlado svinjsko meso	1 kila (od do)	1	36
Drevesno olje	1 kila	—	1
Rips olje	1 kila	—	80
Sveče, steklo	1 kila	1	70
Zajfa navadna	1 kila	—	60
Žganje	1 liter	—	88
Pivo	1 liter	—	44
Vinski jesih	1 liter	—	40
Mleko, frišno	1 liter	—	20
Mleko brez smetane	1 liter	—	16
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	9	—
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	7	—
Lesni ogelji trdi	hektoliter	2	—
„ mehki	„	1	80
Premog (Steinkohle)	100 kila (od do)	2	70
Mirva	50 kila (od do)	7	—
Slama (Lager)	50 kil	6	—
Slama (stelja)	50 kil	4	80
Zelje, glava	1 kom. (od do)	3	80

Mestni urad ptujski, dne 18. avgusta 1909.

Štiri tedne na poskušnje

in ogled razpošiljam svoje kolesa (bicycle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 109
 a. d. Staatsbahn, Böhmén.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

namoestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpelele, izvrstno in bolečino odstranjuječo sredstvo pri prehladitvi itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1-40 in K 2. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalno steklenico v obliki z našo varstveno znamko „Anker“, potem se doli pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati loy“
 v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
 Razpošilja se vsak dan. 690

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Meščanska parna žaga.

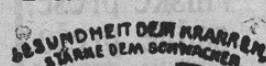
Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takej razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne

kapljice.

GESUNDHEIT DEM KRANKEN
 STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Staro slovit, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedoseženo sredstvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh signren. Cena je za 12 steklenic (1 dvanaajstorič) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosim, da se nareča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija).

90

Giht, revmatizem in astma

se uspešno zdravijo z rabo mojega že leta sem znanega Eucalyptus-olja (avstralsko, naravno produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastoj in poštne proso. Eucalyptus-milo najboljšo sredstvo proti pegami, vimeriti, jeternimi znaki in drugimi nečistostmi obraza. Eucalyptus-bonboni nedosežno zdravilni proti kašlju, oslovskemu kašlju, astmi itd.

Pred ponarejenjem naj se varuje s tem, da se ozira na to varnostno marko.

Ernst Hess, Klingenthal i. S.

Dobi se tudi v Ptuj

786

apoteka „zum Mohren“ H. Molitor.

Fotografična manufaktura

FRUWIRTH & COMP.

Dunaj VI. Gumpendorferstrasse 9.

Vsi modeli

988

fotografičnih aparatov

Prizmen-glaži itd.

Solventno olajšanje plačil za odjemalce.

Cenik zastoj in franko.

ko manufakturno trgovino

Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

170

AUSTRO-AMERICANA

TRIESTE NEW YORK

Potniki v Ameriko
*Stari želijo dobro, po ceni in
 neresljivo poloviti naj se obrnejo*
Simona Kmetleka
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
 Svojevrstna Pojavnila dajo se brezplačno.

Ljudska kopel mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“ z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Vinske preše, sadne preše

z zboljšanim „doppeldruck-werkom“ za ročni promet, se zaprejo z rigneli, grozdni mlini, grozdni reblerji, sadni mlini v najnovejši, najizdatnejši konstrukciji izborne vrste ter masine za pripravo krme, hekserji, rez za repo, srotini mlini, demperji za krmo, gepeljni, vorgelege iz fabrike poljedelskih masin in gisarje zeleza Franz EISENSCHIMMEL & Comp., Raudnitz a/E. Glavna prodajalna pisarna

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER
 Dunaj III/2, Löwenjasse 37.
 Natančni ceniki zastoj in franko.
 Iščo se solidne zastopnike in naprej-predajalce.

8 dni na poskus.

Najnovejša ura na nihalo z godbo in bilom, budilnica in godba

v krasnem okvirju iz prstnega orehovega lesa, 75 cm visoka, bije cele in polovične ure, budi in svira najlepše komade v kateri koli uri in se zavežem uro tekom 8 dni, ako ni poškodovana, franko nazaj vzeti in vposljem tudi cel znesek nazaj.

Komad po K 14. Brez godbe K 10.
 3 letna pisarna garancija, pošilja se po poštne povzetju.

Prva in največja zaloga ur
Max Böhnelt, Dunaj
 IV. Margaretenstrasse 27/27.

„Roskopf“ ura iz nikeln K 3.—. Srebrna K 7.—. „Omega“ K 18.—. Zlate ure K 18.—. Zlate verice K 20.—. Zlati prstani K 5.—. Ura na nihalo K 7.—. Budilnica K 2.—. Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsakemu na zahtevanje vposlje zastoj in franko.

Hiša

15 minut od Celja, na jako lepi legi ob okrajni cesti se takoj proda. Hiša je pripravna za več namenov, ima studenec z dobropitno vodo ter malo lepo gospodarsko poslopje, veliki vrt in travnik in je vse zagrajeno. Posstvo je v dobrem stanu. Natančnejše informacije se izvejo pri **Anton Topolak**, trgovcu, Celje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

Razpis.

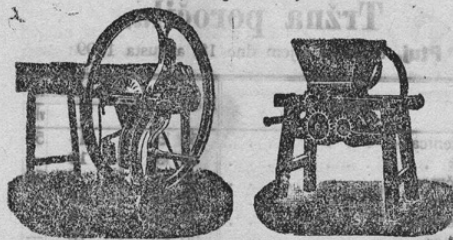
Mesto občinskega redarja v Spod. Poljskavi je do 1. septembra t. l. nadomestiti.

Dohodki: Mesečna plača 60 K, obleka in prosto stanovanje. Prositelji, nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi večji, naj pošljejo svoje prošnje do 20. avgusta t. l. na podpisano predstojništvo.

Obč. predstojništvo Spod. Poljskava,
 29. julija 1909.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških masin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
 (Štajersko)

priporoča najnovejšo vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, serije za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovejši gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih zacinanane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchschler“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja masin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franko

Pozor, gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in proti izpadanju brk in las in to je KAPILOR št. 1. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje pralaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahvalnic. Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu štev. 200 v Slavoniji.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta 1862.

Čekovnemu računu št. 298051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-marni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. oger. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8-12 ure.

Občjenje z avst. oger. banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadalnega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoraznega posla z avst. oger. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovaljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Tiskal: W. Blanke v Ptuj.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelje

1 kg. s'vih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih melkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinjših, sneženo-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flama (Lunen) siviga 6 K, 7 K; belega 10 K, najfinjši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega namena, 1 tuhen, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavina blazinama vsaka 80 cm. dolga, 68 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flavmasti perjem za postelje 16 K; pol-dane 20 K, dane 24 K; posamezni tuheni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, glavne blazine 3 K, 3 K 60, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljen. Kar ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Puške!

Lancaster od K 26.—, lobert-puške od K 25.—, pištole od K 2, samokresi od 5.—. Popravljajo po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
 št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.